

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Акбаш авыл җирлеге Советы

КАРАР

21 сентябрь 2022 ел

№ 16

*Татарстан Республикасы Ютазы
муниципаль районы Акбаш
авыл җирлеге Советы депутаты
статусы турындагы Нигезләмәне
раслау хакында*

2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы федераль закон, 2004 елның 28 июлдәге «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында»гы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы беркетелгән нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге Советының 2005 елның 12 декабрдәге «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турында»гы 10 санлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендәге махсус мәгълүмат стендларында әлеге карарны игълан итәргә, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Рәсми Татарстан» дәүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнарының бердәм порталы составында түбәндәге адрес буенча урнаштырырга <http://jutaza.tatarstan.ru>.
4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен үз контролемдә тотам.

Акбаш авыл җирлеге башлагы

Л.Р.Синагатуллина

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлегә Советының 2022 елның 21 сентябрәндәге 16 санлы карарына кушымта

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Акбаш авыл җирлегә Советы депутаты статусы турында
нигезләмә**

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлегә Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрен билгели.

1 маддә. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлегә Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлегә Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Җирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтиҗәле тормышка ашыру өчен шартлар тудыра.

2 маддә. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре яңа чакырылыш Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлегә Советы эшли башлаган көннән башлана һәм әлеге Нигезләмәнең 3 маддәсендә каралган очраклардан тыш туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты 2003 елның 6 октябрәндәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

3 маддә. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда түбәндәге очракларда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан сәләтсез яки чикләнгән сәләтле дип танылганда;
- 4) суд тарафыннан югалган дип танылганда яки үлгән дип игълан ителгәндә;
- 5) аңа карата суд хөкеменең законлы көченә кергәндә;

6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгып киткәндә;

7) Россия Федерациясе гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын туктату йә Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы (подданство) булу йә яшәргә төр яисә Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ йә чит ил гражданы, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе нигезендә, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе белән башкасы каралмаган булса, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

8) сайлаучылар тарафыннан алынса;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатылса;

10) хәрби хезмәткә чакыру яки аны алыштыручы альтернатив гражданлык хезмәтенә юнәлеш булганда;

11) 2003 елның 6 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ санлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләргә үтәмәгән очракта;

12) 2003 елның 6 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ санлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегә Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары нигез барлыкка килгәннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегә Советы сессияләре арасында барлыкка килсә, мондый нигез барлыкка килгәннән соң өч айдан да соңга калмыйча.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләргә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү көне итеп Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегә Советына әлегә гариза кергән көн санала.

4 маддә. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегә Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклыгы, шулай ук үз вәкаләтләргә чоры дәвамында файдалана торган күкрәк билгесе бар.

2. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвирламасы Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегә Советы тарафыннан раслана.

5 маддә. Депутат үз вәкаләтләрен башкару шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән очраклардан тыш, алып бара.

6 маддә. Депутат эшчәнлегә формалары

1. Депутатның эшчәнлек формалары булып түбәндәгеләр тора:

- а) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы утырышларында катнашу;
- б) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;
- в) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы каравына Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы карарларының проектларын кертү;
- г) депутат таләбен кертү;
- д) депутат мөрәҗәгатә юнәлешә;
- е) дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, жәмәгать берләшмәләренә һәм аларның вазыйфай затларына тәкъдимнәр кертү;
- ж) гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрү таләбе белән тиешле вазыйфай затларга мөрәҗәгать итү;
- з) сайлаучылар белән эш;
- и) депутат берләшмәләре – фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
- к) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлегә федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге Советы Регламентында, шулай ук башка муниципаль актларда каралган башка формаларда да гамәлгә ашырыла ала.

7 маддә. Депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге советы утырышларын уздыру вакыты һәм урыны, каралуга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге Советы Регламенты нигезендә кирәкле материалларны ала.

Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге Советы утырышында катнаша алмаса да, бу турыда алдан ук Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге башлыгына хәбәр итә.

3. Депутат түбәндәгеләргә хокуклы:

1) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге Советына комиссиягә һәм тиешле вазыйфаларга сайланьрга һәм сайланьрга;

2) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге советын карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;

3) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы тарафыннан оештырыла торган Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы тарафыннан сайлана (билгеләнә, килешә) вазыйфай затлар кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер

белдерергә;

4) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советының хокукый актлары проектларын хокукый инициативаны гамәлгә ашыру тәртибендә кертергә;

5) көн тәртибенә куелган тәкъдимнәрне һәм искәrmәләрне, Акбаш авыл җирлегенең башка актларына карау һәм аларның асылы буенча, төзәтмәләр кертергә;

6) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы утырышында Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлегенең теләсә кайсы органының яки вазыйфай затының чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) фикер алышуларда Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә катнашырга;

8) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге Советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия гражданнар мөрәжәгатъләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрегезне нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм аңлатмалар бирү;

10) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлегә белән танышырга.

4. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге Советы утырышында депутатлар әйткән тәкъдимнәр һәм искәrmәләр Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан Каракашлы авыл җирлеге советы утырышында карала һәм тикшерелә.

8 маддә. Депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы комиссияләре эшендә катнаша, аның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, каралган мәсьәлеләрне тикшерүдә һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәлеләр буенча фикер алышуда һәм киңәшмә тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 маддә. Депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен аларның компетенциясе чикләрендә үтәргә тиеш.

2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы яисә аның комиссияләре күрсәтмәсе буенча депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл җирлеге Советы

карарларының муниципаль берәмлек чикләрендәге оештыру-хокукий рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары тарафыннан үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Депутат йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегә советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 маддә. Депутат таләбе

1. Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегә Советы утырышларында депутат гарызнамәсе белән жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларына, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегә Советы тарафыннан оештырыла торган яки сайлана торган башка органнарның житәкчеләренә, «Акбаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә жирле үзидарә органнарына керүче мәсьәләләр буенча, аларның компетенциясенә керүче сораулар буенча, мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе-депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегә Советы карары буенча депутат таләбе буларак таныла торган мөрәжәгәте. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма формада кертелә һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегә Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегә Советы утырышында игълан ителә.

3. Депутат таләбе жибәрелгән жирле үзидарә органы, вазыйфай зат, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегә Советы билгеләгән 30 көннән дә соңга калмыйча язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Җавап органның житәкчесе, вазыйфай заты, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе тарафыннан имзаланырга тиеш, аңа депутат таләбе жибәрелгән, йә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан.

4. Сорауның инициаторы сорау буенча куелган сорауларны карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторына алдан, әмма мәсьәләне караган көнгә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегә Советы Жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органының вазыйфай затына, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесенә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегә Советы билгеләгән вакытка депутат кушуы буенча кабул ителгән карарның үтәлеше турында язма җавап бирергә хокуклы.

11 маддә. Депутат мөрәжәгәте

1. Депутат мөрәжәгәте буларак депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфай затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә язма формада мөрәжәгәте, оештыру-хокукий формасына бәйсез рәвештә муниципаль берәмлек

территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутатның депутат эшчәнлегенә бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язма рәвештә депутатның мөрәжәгатә санала.

2. Депутат мөрәжәгатә депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфай затлары, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәжәгатьләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда башкарыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә җавап мөрәжәгатытә куелган мәсьәләләрнең асылында булырга тиеш һәм мөрәжәгать жибәрелгән вазыйфай зат яки вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

12 маддә. Сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәт

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие коллективлары, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатьләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенә тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша үз эшчәнлеге турында хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләренә карый, үз вәкаләтләре чикләрендә алардагы сорауларны дәрәҗәсиз чышарга ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегенә Совет тарафыннан билгеләнгән махсус урыннарда, биналарда, ишегалды эчендәге территорияләрдә үткәрелә.

Депутатның жәмәгатьчелек чарасы рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жылышылар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 маддә. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегенә Совет депутаты бергәләп эшчәнлек алып бару һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелә торган депутат фракциясе яки төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләренә һәм башка депутат берләшмәләрен булдыру, теркәү һәм эшчәнлек тәртибе Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегенә Совет Регламенты белән билгеләнә.

14 маддә. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары белән мөнәсәбәте

1. Депутат Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеге Советы, аның органнарының эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итә торган хокукларның тулылыгына ия.

2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеге Советы депутатның сайлау округында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегендә башкарылган эше, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлеге Советы, аның органнарының Каракашлы авыл жирлеге Советы карарларын һәм йөкләмәләрен үтәү турында хәбәрән тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфай затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеген, икътисадый һәм социаль үсеш программаларын үтәү барышы, депутат тәкъдимнәре һәм критик кисәтүләр буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутат тарафыннан законнарны, муниципаль берәмлекләренң вәкилләкләре органнары эше практикасын, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 маддә. Депутатның вазыйфай затлар тарафыннан кабул итүгә хокукы

Депутат үз эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятиеләренң, оешмаларның, муниципаль милек рәвешләрендәге учреждениеләренң вазыйфай затларын чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.

16 маддә. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфай затларыннан закон белән саклана торган сер булмаган депутат эшчәнлегенә бәйлә мәсьәләләре буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 маддә. Депутат вазыйфалары

1. Депутатның түбәндәге вазыйфалары бар:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, муниципаль берәмлек уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итү;

3) даими рәвештә, айга ким дигәндә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;

4) оештыру-хокукый формасына карамастан, гражданның, оешмаларның, жәмәгать берләшмәләренң, дүлэт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәжәгатьләрен үз компетенциясе чикләрендә үзләренң жавапларын вакытында карарга һәм аларга жавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына ким дигәндә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә чикләүләрен үтәргә;

7) 2008 елның 25 декабрдәге «Коррупциягә каршы көрәш турында»гы 273-ФЗ санлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны, вазыйфаларны үтәргә;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) закон белән саклана торган дәүләт һәм башка серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә үзенә танылган гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны игълан итмәскә;

10) ел саен, хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча, үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка вазыйфаларны башкара.

18 маддә. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен башкаручы депутат түбәндәгеләргә хокуксыз:

1) шәхси яки ышанычлы шәхесләр аша эшкуарлык эшчәнлегә белән шөгылләнү;

2) түбәндәге очраклардан кала, коммерциячел булмаган яки коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашыгыз:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы белән идарә итүдә, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган башлангыч профсоюз оешмасының сайлау органында, съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешманың гомуми жыелышында, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында, күчемсез милек милекчеләре ширкәтләрендә катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган башлангыч профсоюз оешмасының сайлау органында, съездда (конференциядә) яки башка ижтимагый оешманың гомуми жыелышында, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында, ширкәтләрдә катнашудан тыш) катнашу күчемсез милек милекчеләре) Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәрнамәдән алып, тәртиптә, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләренң башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә кую тәртибен йә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә итү органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә гамәлгә куючы (акционер, катнашучы)булып тора торган оешманы гамәлгә куючы

вәкаләтләрен йә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен тәкъдим итү;

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, бүтән түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданныгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенә халыкара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның башка органнары һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрен башкаручы Депутат граждан административ яисә жинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллеке очраklarыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 маддә. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын катгый үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеге Советы утырышларында билгеләнгән дисциплинаны һәм регламентны үтәргә;

2) башка депутатларга, вазыйфай затларга һәм ул депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә кергән гражданнырга карата ихтирамсыз мөнәсәбәтләргә юл куймаска;

3) депутат эшчәнлеген белән бәйле булмаган максатларда, Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон белән саклана торган башка серне үзенә депутатлык вәкаләтләрен башкару уңаеннан таныш булган белешмәләрен игълан итмәү һәм кулланмау;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелып, депутат статусын жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданны эшчәнлегенә шәхсэн яки якын туганнына кагылышлы мәсьәләләрен хәл иткәндә йогынты ясау өчен файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырга мөмкин булган гамәлләрдән, гаризалардан, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның абруена яки Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеге Советы абруена зыян китерә алырлык конфликтлы хәлләрдән сакланырга;

6) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлеге Советына мәнфәгатьләр каршылыгына китерә торган яисә шәхси кызыксыну уяткан очракта, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеге Советы карары белән расланган тәртиптә аның мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәгәндә, бу турыда хәбәр итәргә кирәк;

7) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеге

Советының ачык чыгышлар кагыйдэләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеге Советы кушууы буенча үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 маддә. Депутат эшчәнлеген башкару гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеге Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларын жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арестлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, шулай ук алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, хат алышу өчен оператив-эзләү чаралары үткәргәндә, депутат хокукларын гарантияләү, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, алар кулланган элемент чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр өчен, шул исәптән вәкаләтләр срогы чыкканнан соң, жинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан гавами мыскыллау, яла ягу яки Федераль законда каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.